

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
Anti-Money Laundering Office (AMLO)

เรื่องเสร็จที่ กส. ๙/๒๕๖๒

บันทึกการตอบข้อหารือ

เรื่อง ขอรื้อกรณีการปฏิบัติตามข้อกำหนดการรายงานธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการฟอกเงิน

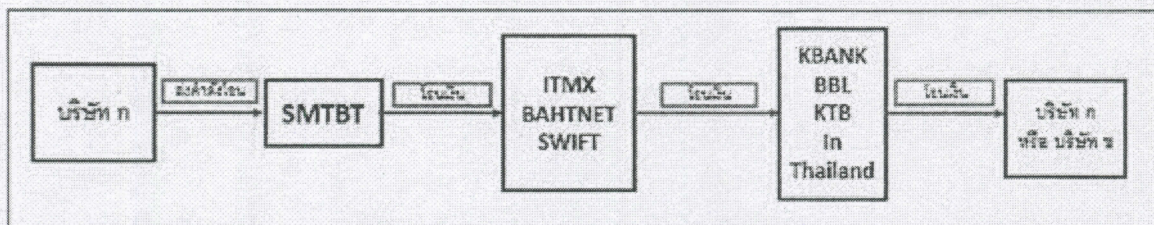
ที่มาของเรื่อง

ด้วยธนาคารซูมิโตโม มิตรซุย ทรัสต์ (ไทย) จำกัด (มหาชน) (SMTBT) ได้มีหนังสือที่ COM ๐๔๗/๒๐๑๘ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง ขอรื้อกรณีการปฏิบัติตามข้อกำหนดการรายงานธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ประเด็นข้อหารือที่จะต้องพิจารณา

ประเด็นที่ ๑ ในกรณีที่ธนาคารมีธุรกรรมโอนเงินผ่านระบบ ITMX หรือ BAHTNET หรือ SWIFT ระหว่างธนาคาร SMTBT กับสถาบันการเงินอื่นที่เป็นธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย เช่น ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงเทพ เป็นต้น โดยที่ผู้สั่งให้โอนเป็นลูกค้าของธนาคาร สั่งให้โอนไปยังผู้รับโอนปลายทางอีกธนาคารหนึ่งทั้งที่อาจเป็นชื่อบุคคลเดียวกันกับผู้สั่งให้โอน ธนาคารฯ ต้องรายงานเป็นธุรกรรมโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้รายงานเมื่อมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่เจ็ดแสนบาทขึ้นไป ตามแบบรายงาน ปง ๑-๐๕-๙ และไม่เข้าข่ายยกเว้นเป็นธุรกรรมที่ไม่ต้องรายงานหรือไม่

แผนภาพที่ ๑

ประเด็นที่ ๒

๒.๑ หากธนาคารมีธุรกรรมโอนเงินผ่านระบบ SWIFT ไปยังบัญชีปลายทางที่ต่างประเทศ และธนาคารที่เป็นบัญชีรับเงินปลายทางเป็นธนาคารที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ เช่น HSBC ในประเทศญี่ปุ่นหรือสหรัฐอเมริกา ตามคำสั่งโอนเงินของลูกค้า เพื่อโอนเงินไปให้แก่ผู้รับเงินปลายทางซึ่งอาจเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้สั่งโอนเงินหรือไม่ก็ตาม

๒.๒ หากธนาคารที่เป็นบัญชีรับเงินปลายทางเป็นธนาคารที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ แต่เป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยและเป็นสถาบันการเงินภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

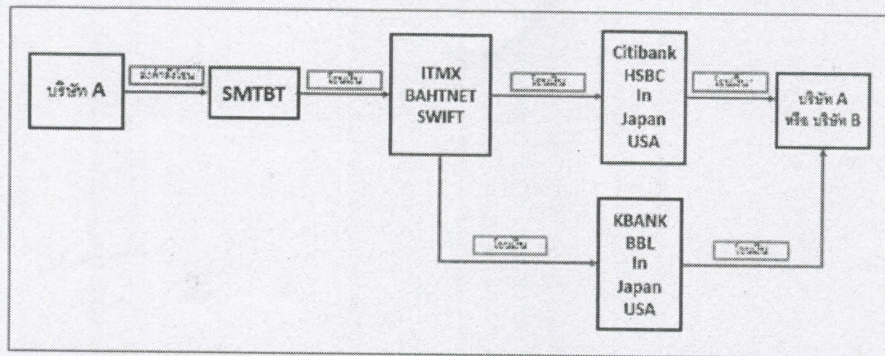
Handwritten signature and stamp.

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน Anti-Money Laundering Office (AMLO)

สำหรับธุรกรรมตามข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ ธนาคารฯ ต้องรายงานเป็นธุรกรรมการโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้รายงานเมื่อมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่เจ็ดแสนบาทขึ้นไป ตามแบบรายงาน ปง ๑-๐๕-๙ และไม่เข้าข้อยกเว้นเป็นธุรกรรมที่ไม่ต้องรายงานหรือไม่

แผนภาพที่ 2

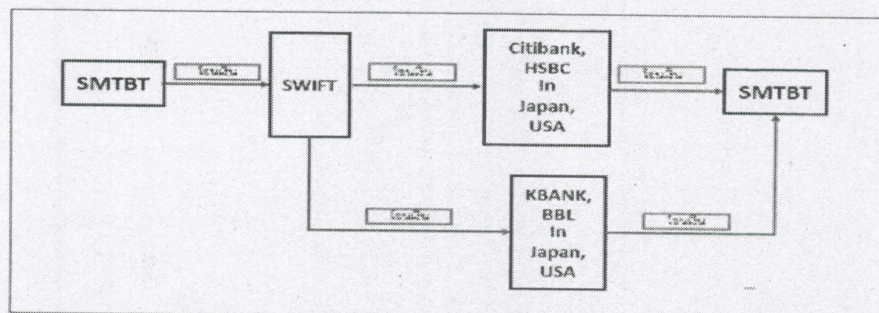
ประเด็นที่ ๓

๓.๑ การทำธุรกรรมโอนเงิน ผ่านระบบ SWIFT ที่โอนไปยังบัญชีปลายทางของธนาคารพาณิชย์ที่ตั้งอยู่ที่ต่างประเทศ เช่น HSBC ในประเทศญี่ปุ่นหรือสหรัฐอเมริกา และ เป็นไปเพื่อการบริหารสภาพคล่องหรือเพื่อการบริหารเงินของธนาคารเองและส่งคำสั่งโอนด้วยตัวธนาคารเอง

๓.๒ การทำธุรกรรมโอนเงิน ผ่านระบบ SWIFT ที่โอนไปยังบัญชีปลายทางของธนาคารพาณิชย์ เป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยและเป็นสถาบันการเงินภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และ เป็นไปเพื่อการบริหารสภาพคล่องหรือเพื่อการบริหารเงินของธนาคารเองและส่งคำสั่งโอนด้วยตัวธนาคารเอง

ธุรกรรมประเภทตามข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ ถือว่าเป็นธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงานหรือไม่

แผนภาพที่ 3

ประเด็นที่ ๔

๔.๑ ธนาคารฯ มีธุรกรรมการโอนเงินผ่านระบบ SWIFT ระหว่างสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย เช่น ธนาคารกสิกรไทย ธนาคารกรุงเทพ เป็นต้น โดยธุรกรรมการโอนนี้เป็นไป เพื่อการบริหารสภาพคล่องหรือเพื่อการบริหารเงินของธนาคารฯ เองและธุรกรรมการโอนเป็นธุรกรรมที่ทำเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ เช่น ดอลลาร์สหรัฐ แต่ในระหว่างการโอนเงินนี้

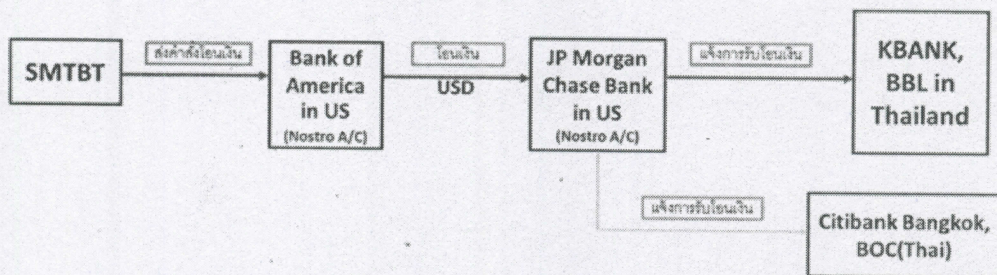
สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน Anti-Money Laundering Office (AMLO)

ต้องมีการตัดบัญชีสกุลเงินต่างประเทศของธนาคารผู้โอนและธนาคารผู้รับโอนที่ฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ

๔.๒ หากธนาคารฯ มีธุรกรรมการโอนเงินผ่านระบบ SWIFT ระหว่างสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย เช่น Citibank, N.A., Bangkok Branch หรือธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ เช่น Bank of China (BOC(thai)) โดยธุรกรรมการโอนนี้เป็นไปเพื่อการบริหารสภาพคล่องหรือเพื่อการบริหารเงินของธนาคารฯ เอง และธุรกรรมการโอนเป็นธุรกรรมที่ทำเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ เช่น ดอลลาร์สหรัฐ แต่ในระหว่างการโอนเงินนี้ต้องมีการตัดบัญชีสกุลเงินต่างประเทศของธนาคารผู้โอนและธนาคารผู้รับโอนที่ฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ (บัญชี Nostro Account - Nostro A/C, Nostro A.C.)

ธุรกรรมตามข้อ ๔.๑ และ ๔.๒ ถือว่าเป็นธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงานหรือไม่

แผนภาพที่ 4

ประเด็นที่ ๕

๕.๑ หากธนาคารฯ มีธุรกรรมการโอนเงินผ่านระบบ SWIFT เพื่อเป็นการชำระเงินที่ธนาคารฯ ได้ทำธุรกรรมกับธนาคารแม่ที่ประเทศญี่ปุ่น (Sumitomo Mitsui Trust Bank, Limited) เช่น ชำระคืนเงินกู้ยืม เป็นต้น เพื่อการบริหารสภาพคล่องหรือเพื่อการบริหารเงินของธนาคารฯ เอง โดยเป็นการโอนไปยังบัญชีเงินฝากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ ที่ธนาคารแม่เปิดไว้กับธนาคารในประเทศสหรัฐอเมริกา (บัญชี Nostro Account - Nostro A/C, Nostro A.C.)

๕.๒ หากธนาคารฯ มีธุรกรรมการโอนเงินผ่านระบบ SWIFT เพื่อเป็นการชำระเงินที่ธนาคารฯ ได้กู้ยืมเงินจากธนาคารที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศเพื่อการบริหารสภาพคล่องหรือเพื่อการบริหารเงินของธนาคารฯ เอง โดยเป็นการโอนไปยังบัญชีเงินฝากสกุลดอลลาร์สหรัฐ ที่ธนาคารแม่เปิดไว้กับธนาคารในประเทศสหรัฐอเมริกา (บัญชี Nostro Account - Nostro A/C, Nostro A.C.)

ทั้งนี้ในกรณีข้อ ๕.๑ และ ๕.๒ ในระหว่างการโอนเงินนี้ต้องมีการตัดบัญชีสกุลเงินต่างประเทศของธนาคารผู้โอน (SMTBT) และธนาคารผู้รับโอน (Sumitomo Mitsui Trust Bank, Limited หรือ ABC Bank) ที่ฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ที่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ (เช่น ธนาคาร Bank of America หรือ JP Morgan Chase Bank ที่ตั้งอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกา)

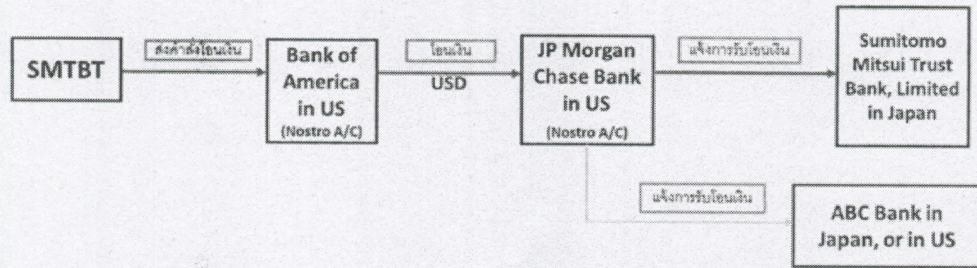
ธุรกรรมตามข้อ ๕.๑ และ ๕.๒ ถือว่าเป็นธุรกรรมที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงานหรือไม่

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

Anti-Money Laundering Office (AMLO)

แผนภาพที่ 5

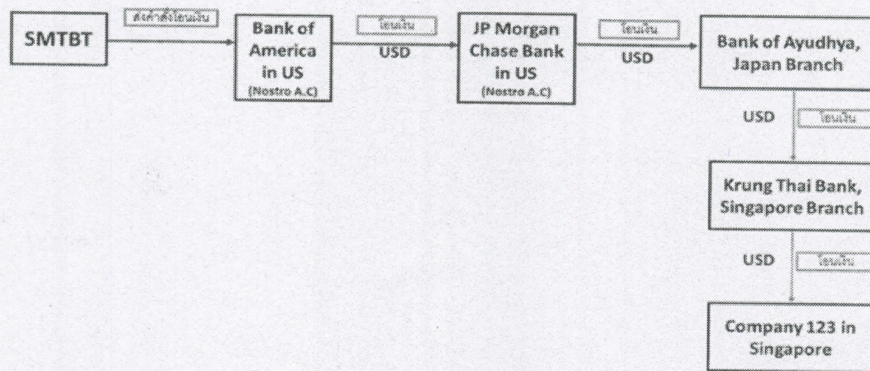

ประเด็นที่ ๖ หากธนาคารฯ SMTBT มีธุรกรรมโอนเงินผ่านระบบ SWIFT ไปยังสถาบันการเงินที่เป็นธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย เช่น ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น โดยธุรกรรมโอนเงินนี้เป็นไปตามสัญญากู้เงินหลายฝ่าย (Syndicated Loan) ที่ธนาคารฯ เข้าร่วมเป็นผู้ให้กู้เงินร่วมกับอีกหลายๆ ธนาคาร และเป็นสัญญากู้ที่ทำเป็นสกุลเงินต่างประเทศ เช่น ดอลลาร์สหรัฐ โดยมีธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย เป็นตัวกลางในการบริหารเงินตามสัญญากู้เงินหลายฝ่าย ("Facility Agent " ตามตัวอย่างคือ Bank of Ayudhya, Japan Branch)

ทั้งนี้ ตามสัญญากู้ดังกล่าวธนาคารฯ ต้องโอนเงินไปให้แก่ Facility Agent ผ่าน Nostro A/C ของธนาคารฯ โดยตรงจากนั้น Facility Agent จะดำเนินการโอนเงินต่อไปยังผู้กู้เอง และ หากเปลี่ยนข้อเท็จจริงเป็นว่า Facility Agent เป็น ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนและตั้งอยู่ในต่างประเทศ

ธุรกรรมตามข้อ ๖ ยังคงถือได้ว่าเป็นธุรกรรมที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องรายงานหรือไม่

แผนภาพที่ 6

ข้อพิจารณา

สำนักงาน ปปง. พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

สำหรับธุรกรรมตามประเด็นที่ ๑ และประเด็นที่ ๒ ธนาคารฯ ต้องรายงานเป็นธุรกรรมโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้รายงานเมื่อมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่เจ็ดแสนบาทขึ้นไป ตามแบบรายงาน ปปง. ๑-๐๕-๙ และไม่เข้าข้อยกเว้นเป็นธุรกรรมที่ไม่ต้องรายงานตามข้อ (๙) (ก) แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๖ พ.ศ. ๒๕๖๒ เนื่องจากการทำธุรกรรมดังกล่าวเป็นธุรกรรมที่ลูกค้าประสงค์ที่จะดำเนินการเพื่อประโยชน์ของลูกค้าโดยตรง ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างความสัมพันธ์กับธนาคาร หรือการใช้

Handwritten signature and stamp

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
Anti-Money Laundering Office (AMLO)

บริการของธนาคาร แม้ผู้รับโอนปลายทางอาจเป็นชื่อบุคคลเดียวกันกับผู้สั่งให้โอน แต่หากธุรกรรมดังกล่าว เกิดขึ้นต่างสถาบันการเงินกันไม่ว่าสถาบันการเงินนั้นจะเป็นสถาบันการเงินภายในประเทศ

ธุรกรรมที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงานตามข้อ (๙) (ก) แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๖ พ.ศ. ๒๕๖๒ จะต้องเป็นกรณีธุรกรรมการโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ลูกค้าหนึ่งราย ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของตนเอง โดยการทำธุรกรรมนั้น เกิดขึ้นระหว่างบัญชีที่ตนเองเป็นเจ้าของ อาทิ การทำธุรกรรมการโอน-รับโอนมูลค่าเงินระหว่างบัญชีลูกค้าที่ใช้ชื่อบัญชีเดียวกัน ภายในธนาคารแห่งหนึ่ง แห่งใดเท่านั้น

สำหรับธุรกรรมตามประเด็นที่ ๓ ถึงประเด็นที่ ๖ ธนาคารฯ ไม่ต้องรายงานเป็นธุรกรรม การโอนเงินหรือชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากลักษณะธุรกรรมดังกล่าวไม่ใช่ธุรกรรมที่ลูกค้าประสงค์ที่ จะดำเนินการเพื่อประโยชน์ของลูกค้าโดยตรง ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างความสัมพันธ์กับธนาคาร หรือการใช้ บริการของธนาคาร ตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากแต่เป็นธุรกรรมที่ธนาคารดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหาร จัดการกิจการภายในของธนาคาร ที่ไม่ใช่เป็นการให้บริการกับลูกค้า

(นายสุวิจักขณ์ ธรรมชัยพจน์)

ผู้อำนวยการกองกำกับและตรวจสอบ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ธันวาคม ๒๕๖๒

๕
Mr. ๑๙